

FIȘA DISCIPLINEI (licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Limba și Literatura română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură română
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Limba și literatura română – O limbă și literatură modernă (Limba și literatura spaniolă) Limba și literatura franceză – O limbă și literatură modernă (Limba și literatura spaniolă) Limba și Literatura engleză – O limbă și literatură modernă (Limba și literatura spaniolă)

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	CULTURI PRECOLUMBIENE (S)				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Oana URSACHE				
Titularul activităților aplicative	Lector univ. dr. Oana URSACHE				
Anul de studiu	III	Semestrul	5	Tipul de evaluare	C
Regimul disciplinei	Categoria formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DC
	Categoria de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	1	Seminar	2	Laborator/ lucrări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	14	Seminar	28	Laborator/ lucrări practice	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	Ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie, platforme streaming și media	20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele streaming și media de specialitate	16
II c) Pregătire seminarii/laboratoare/lucrări practice, teme, referate, portofolii și eseuri	20
II d) Tutoriat	

III Examinări	2
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	56
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. **Precondiții** (acolo unde este cazul)

Curriculum	
Competențe	

5. **Condiții** (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	● Sala de curs dotată cu laptop și videoproiector
Desfășurare aplicații	Seminar ● Sala de curs dotată cu laptop și videoproiector

6. **Competențe specifice acumulate**

Competențe profesionale	CP 1: Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate CP 2: Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limbile studiate CP 4: Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar și a culturii populare CP 6: Analiza textelor literare în limbile studiate, în contextul tradițiilor literare din cultura de referință
Competențe transversale	CT 1: Utilizarea componentelor domeniului <i>Limbă și literatură</i> în deplină concordanță cu etica profesională CT 2: Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice CT 3: Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	● Cunoașterea elementelor fundamentale de cultură a principalelor civilizații precolumbiene
Obiectivele specifice	● Cunoașterea contextului istoric al descoperirii Americii ● Cunoașterea trăsăturilor caracteristice culturilor precolumbiene ● Cunoașterea de ansamblu a studiilor și cercetărilor civilizațiilor mezo- și sudamericane

8. **Conținuturi**

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Culturologie. Antropologie culturală. Inter și trans-disciplinaritate. Introducere. Exploratori, descoperitori, descoperiți: eu/altul și jocurile alterității. Cucerire și colonizare. Sincretism și supraviețuire și continuitate culturală	2	Prelegere, problematizare, conversație euristică, analiză de text	

2. Culturile precolumbiene: istorie și influențe globale. Culturile Mezoamericiei: olmecii, mayașii și aztecii. Cosmologie, astronomie, matematică, scriere și religie, expresii artistice și semnificații culturale	2		
3. Civilizațiile Anzilor: incașii, culturile mochica, chavin Arhitecturi monumentale, orașe cetăți, minuni ale ingineriei; rute comerciale, schimburi de bunuri și de idei. Structuri sociale, ierarhii și roluri	2		
4. Iconografie și simboluri: Quetzalcoatl, Calendarul Maya. Limbaj și alfabet. Limbile supraviețuitoare: quetchua, nahuatl, maya. Identitate și naționalism. Simbolisme indigene recuperate în iconografia contemporană. Rolul Rigobertei Menchú	2		
5. Lady Xoc (civilizația Maya). Malitzin (La Malinche). Perspective feministe și roluri de gen. Frida Kahlo	2		
6. Mitologii, literaturi și ceremonialul estetic	2		
7. Americile postcolumbiene. Impactul colonialismului, mișcări indigene contemporane	2		
Bibliografie			
<p>BÂRLEANU, Călin-Horia, <i>Antropologie și comunicare interculturală</i>, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj, 2015.</p> <p>BÂRLEANU, Călin-Horia, <i>Strigătul lui Benjy</i>, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2019.</p> <p>FIORAMO, Giovanni (coord.), <i>Istoria religiilor</i>, vol. V. <i>Religiile Americii precolumbiene și ale populațiilor indigene</i>, Polirom, Iași, 2010.</p> <p>&&& <i>Los Aztecas: La historia de una gran civilización</i> https://aztecas.top/historia/los-aztecas-la-historia-de-una-gran-civilizacion/</p> <p>&&& <i>La cultura azteca</i> https://red.unid.edu.mx/index.php/blog-edu/la-cultura-azteca</p> <p>&&& <i>La civilización inca</i> https://www.worldhistory.org/trans/es/1-12495/civilizacion-inca/</p> <p>&&& <i>La civilización inca: característica y cultura</i> https://enciclopediaiberoamericana.com/cultura-inca/</p> <p>&&& <i>La civilización inca: la historia corta</i> https://play.tomi.digital/en/app/learn?id=18514&type=lesson</p> <p>ARELLANO, Frank, <i>Cultura Maya</i>, https://www.significados.com/cultura-maya/</p> <p>British Museum, <i>La escritura jeroglífica maya</i> https://artsandculture.google.com/story/9AVhlqaqtBwwlw?hl=es-419</p> <p>DUSSEL, Enrique, <i>El encubrimiento del otro: hacia el origen del mito de la modernidad</i>, 3ª ed., Editorial Abya Yala, Quito, 1994, https://books.google.ro/books?id=s1tPcsg9VbgC&printsec=frontcover&hl=es#v=onepage&q&f=false.</p> <p>LARRAÍN, Jorge, „La identidad latinoamericana. Teoría e historia”, în <i>Estudios Públicos. Revista de Humanidades y Ciencias Sociales</i>, nr. 55/1994, Santiago de Chile, https://www.insumisos.com/lecturasinsumisas/Identidad%20latinoamericana.pdf.</p> <p>NOVĂCEANU, Dărie, <i>Precolumbia</i>, Editura Elion, București, 2001.</p> <p>QUINTELA DI MAGGIO, Silvia Mabel, „¿Descubrimiento o encubrimiento de América?” https://arielenlinea.files.wordpress.com/2010/11/04_descubrimiento.pdf</p> <p>MARK, Joshua J., <i>Cultura Maya</i>, https://www.worldhistory.org/trans/es/1-11151/cultura-maya/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwY64BhCaARIsAIfc7YYj4mxDPXLLAeByL-WrIwpHhJDUCuH0jdQL-uMThPZJNcTmKo6gztnoaAiAxEALw_wcB</p> <p>TODOROV, Tzvetan, <i>La Conquista de América. El problema del otro</i>, Flora Botton Burlá (trad.), Siglo XXI, México, 2010, https://drive.google.com/file/d/1cRr1JrQxNY01j5IBGdLQn10lzh-bV1G/view?fbclid=IwAR1R0_cY39a6Te2k2qfXpfr5MrZfshTP--TasE9MIVWh_7p0v1M93fOtQ_U.</p> <p>VERALES, Gil M., <i>Los aztecas. Historias, cultura, mitología, leyendas, profecías</i>, Aimee SBP, USA, 2013</p>			
Bibliografie minimală			
<p>LEHMANN, Henri; SOUSTELLE, Jacques; GENDROP, Paul; FAVRE, Henri, <i>Civilizații precolumbiene. Aztecii. Mayașii. Incașii</i>, Traducere de Cristian Bădiliță, Editura Humanitas, București, 1995.</p>			

Seminar	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Imperiul în care nu apune soarele niciodată. Istoriile cuceririi Americilor	2	Expunerea, problematizarea, conversația euristică, analiza de text	
2. Istorii de postcolonialism comparat; manifestări religioase	2		
3. Identitate și hibriditate. De la Rufino Tamayo la Pablo Neruda și Gabriel Garcia Márquez	2		
4. Rezistență și revoluție: Oswaldo Guayasamín, José María Arguedas, María Rostworowski și Claudia Salazar Jiménez	2		
5. Poezie și proză în America Latină	2		
6. Muzică și pop-art în țările Americii Latine. Influențe globale	2		
7. Dans și mișcare scenică în America Latină	2		
8. Arte vizuale: de la muralismul lui Diego Rivera, la arta contemporană	2		
9. Muzică populară și folk. Cumbia, salsa, samba și sincretismul elementelor indigene, europene și africane: Mercedes Sosa, Celia Cruz, Chavela Vargas Revoluția prin muzică: Victor Jara	2		
10. Isabel Allende, <i>Inés del alma mía</i> o la mujer que conquistó Chile	2		
11. Jocuri video, desene animate, benzi desenate, romane grafice, super eroi și eroine; media digitală; documentare (<i>Cuando dos mundos chocan</i> , Peru, 2016)	2		
12. Corpuri în mișcare. <i>Teotihuacan</i> (1917, film mut, despre grandoearea civilizațiilor mezoamericane, privire romanțată asupra trecutului, mitologizarea popoarelor indigene. Rolul acestor filme în formarea indentității naționale. <i>Cabeza de vaca</i> (Mexic, 1991, Nicolás Echevarría) <i>Ixcánul</i> (Guatemala, 2015, Jayro Bustamante despre o femeie mayașă) <i>Birdwatchers</i> (Brazilia, 2008, Marco Bechis, în care regizorul italian filmează în comunitățile Guarani-Kaiowa) <i>Apocalypto</i> (2006, Hollywood, Mel Gibson, producție foarte criticată pentru prezentarea mayașilor într-un popor sângeeros, aflat în declin odată cu sosirea europenilor	2		
13. <i>El diario de Frida Kahlo</i>	2		
14. Masă rotundă: elemente indigene pre-columbiene în contemporaneitate. Antropologie, estetică, studii de mediu și economie a resurselor, revoluția coloniilor, mișcări ale indigenilor	2		
Bibliografie			
NOVĂCEANU, Darie, <i>Precolumbia</i> , Editura Elion, București, 2001. QUINTELA DI MAGGIO, Silvia Mabel, „¿Descubrimiento o encubrimiento de América?” https://arielenlinea.files.wordpress.com/2010/11/04_descubrimiento.pdf TODOROV, Tzvetan, <i>La Conquista de América. El problema del otro</i> , Flora Botton Burlá (trad.), Siglo XXI, México, 2010, https://drive.google.com/file/d/1cRri1JrQxNY01j5IBGdLQn10lzh-bV1G/view?fbclid=IwAR1R0_cY39a6Te2k2qfXpfr5MrZfshTP--TasE9MIVWh_7p0v1M93fOtQ_U .			

Bibliografie minimală

&&& Los Aztecas: La historia de una gran civilización <https://aztecas.top/historia/los-aztecas-la-historia-de-una-gran-civilizacion/>

&&& La civilización inca: la historia corta <https://play.tomi.digital/en/app/learn?id=18514&type=lesson>

MARK, Joshua J., *Cultura Maya*,

[https://www.worldhistory.org/trans/es/1-11151/cultura-](https://www.worldhistory.org/trans/es/1-11151/cultura-maya/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwjY64BhCaARIsAIfc7YYj4mxDPXLLAcByL-WrIwpHhJDUCjH0jdQL-uMThPZJNcTmKo6gztnoAiaAxEALw_wcB)

[maya/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwjY64BhCaARIsAIfc7YYj4mxDPXLLAcByL-WrIwpHhJDUCjH0jdQL-uMThPZJNcTmKo6gztnoAiaAxEALw_wcB](https://www.worldhistory.org/trans/es/1-11151/cultura-maya/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwjY64BhCaARIsAIfc7YYj4mxDPXLLAcByL-WrIwpHhJDUCjH0jdQL-uMThPZJNcTmKo6gztnoAiaAxEALw_wcB)

El diario de Frida Kahlo

Carmen Rivero: Inés Suárez, conquistadora de Chile: Isabel Allende y la reescritura femenina de la historia

<https://www.redalyc.org/journal/5175/517567144052/html/>

Bibliografie auxiliară:**Resurse digitale:**

El mundo de los mayas <https://www.youtube.com/watch?v=i7KVc99zeA8>

Los aztecas: el origen <https://www.youtube.com/watch?v=HnbnJJD8Vu0>

Los incas: el origen de un imperio <https://www.youtube.com/watch?v=RTocPgJ-BUG>

Cómo se creó al mundo y a la humanidad, según el Popol Vuh.

<https://www.facebook.com/mitouniversal/videos/2005958409624291>

<https://www.kahlo.org/es/>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei sunt în concordanță cu programele analitice aferente altor programe de studii similare din țară și din străinătate, și corespund competențelor vizate în acest program de studiu.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; • mod personal de abordare și interpretare; 	Examinare orală	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de sinteză și de analiză; • capacitatea de a utiliza diferite metode critice. 	Evaluare pe parcurs	50%

Standard minim de performanță

- însușirea terminologiei de specialitate;
- lectura contextualizată a textelor din tematică;
- cunoașterea problemelor de bază din domeniu.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
24.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
25.09.2024	

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2024	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
--------------------------------------	---------------------

27.09.2024	
------------	--